

ЦЧ (ЧЧкр)
0-72

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПОВІТРЯНИХ СИЛ імені ІВАНА КОЖЕДУБА

**ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС:
МЕТОДИКА, ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ**

Навчально-методичний збірник

Виходить 4 рази на рік. Видається з 1978 року

№ 1 (147) 2018 р.

**Харків
2018**

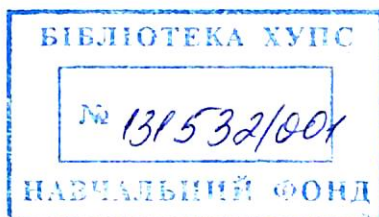
МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПОВІТРЯНИХ СИЛ імені ІВАНА КОЖЕДУБА

ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС: МЕТОДИКА, ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ

Навчально-методичний збірник

Виходить 4 рази на рік. Випадає з 1978 року

№ 1 (147) 2018 р.

Харків
2018

ББК Ц4 (4УКР) 391-3я54+
+Ц4 (4УКР) 391-5я54

*Затверджено до видання вченою радою
Харківського національного університету
Повітряних Сил (протокол № 3 від
28.03.2018)*

Навчально-методичний збірник Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба присвячений актуальним питанням науково-методичної та навчально-виховної роботи.

Збірник розрахований на керівний склад, науково-педагогічних працівників, наукових співробітників, може бути корисним слухачам і ад'юнктам вищих військових навчальних закладів.

Головний редактор

М. І. Литвиненко

кандидат технічних наук, доцент

Заст. головного редактора

Ю. І. Полонський

кандидат технічних наук

Секретар редакційної колегії

Є. М. Дроб

кандидат технічних наук

Редакційна колегія з напрямів:

М. О. Єрмошин

доктор військових наук, професор

В. М. Закорюкін

кандидат технічних наук, професор

В. Д. Карлов

академік Академії наук прикладної радіоелектроніки Білорусії, Росії, України, лауреат премії Ради Міністрів СРСР, заслужений діяч науки і техніки України, доктор технічних наук, професор

П. В. Квіткін

кандидат філософських наук, професор

В. Б. Кононов

доктор технічних наук, професор

П. Ю. Костенко

доктор технічних наук, професор

О. К. Фурсенко

кандидат технічних наук, доцент

П. М. Онипченко

член-кореспондент Міжнародної академії проблем людини в авіації і космонавтиці, кандидат педагогічних наук, доцент

Є. О. Українець

доктор технічних наук, професор

Ю. М. Седишев

заслужений діяч науки і техніки України, доктор технічних наук, професор

С. В. Смеляков

доктор фізико-математичних наук, професор

К. І. Хударковський

кандидат технічних наук, старший науковий співробітник

Ю. І. Шевяков

кандидат технічних наук, доцент

Ю. А. Калагін

доктор соціологічних наук, професор

© Харківський національний університет
Повітряних Сил імені Івана Кожедуба, 2018

ЗМІСТ

ПИТАННЯ ПІДГОТОВКИ ВІЙСЬКОВИХ ФАХІВЦІВ

К. В. Місайлова, К. М. Кузьменко, Н. Ч. Дроб. Характеристики оцінювання іншомовної комунікативної компетенції військовослужбовців.....	4
С. П. Ярош, О. В. Рогуля, О. А. Резніченко, С. А. Волнувач, М. О. Ермошин, Є. І. Ряполов. Шляхи підвищення системи підготовки курсантів на факультеті зенітних ракетних військ при вивченні засобів безпосереднього прикриття позицій підрозділів ЗРВ.....	12
Р. В. Невзоров, П. М. Онипченко. Роль педагогічної складової в системі професійної підготовки курсанта-льотчика.....	18
С. В. Ворошилов, М. М. Бречка, В. С. Кітов, І. Л. Страшний. Рекомендації з порядку приймання справ і посади випускниками вищого військового закладу	24
І. Г. Кіріллов. Особливості етапів фундаментальної підготовки військових фахівців у галузі автоматизованих систем управління.....	30
О. М. Місюра, В. Ф. Третяк, В. В. Калачова, І. Є. Кужель, О. А. Трублін, Н. В. Шигімага, С. С. Шкурупій. Оволодіння навичками роботи з програмним комплексом “Каскад” як шлях до оптимізації роботи ввнз та євроінтеграції вищої освіти України.....	38

ВПРОВАДЖЕННЯ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС СУЧАСНИХ ФОРМ, МЕТОДІВ ТА ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ

І. М. Невмержицький, О. М. Колеснік, А. А. Гризо, О. А. Малишев. Досвід створення та застосування у вищому військовому навчальному закладі електронних інтерактивних навчальних додатків для реалізації інформаційної електронної технології навчання e-learning.....	48
О. М. Барсуков, Ю. О. Бурчін, О. Ю. Суханов. Активний метод навчання “ділова гра” при підготовці авіаційного інженера	56
С. М. Піскунов, К. В. Борисенко, Н. О. Борисенко, М. О. Яловега. Сучасні підходи, до використання мультимедійної апаратури при проведенні навчальних занять	64
В. С. Откидач. Розвиток військово-спортивних багатоборств в Харківському національному університеті Повітряних Сил.....	68

УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

О. В. Карпенко, А. І. Нос, В. А. Степаненко. Шляхи підвищення ефективності викладання модулів навчальних дисциплін англійською мовою.....	72
О. Г. Войтенко, А. Л. Сушко, С. І. Пчельніков. Використання візуалізації як невід’ємної частини інтерактивних методів навчання при вивченні дисципліни “Аеродинаміка, динаміка польоту та практична аеродинаміка”	78

САМОСТІЙНА РОБОТА КУРСАНТІВ

С. І. Хмелевський, А. Є. Федорчук, М. О. Стахова. Методичні рекомендації з самостійного вивчення англійської мови військовослужбовцями у позаслужбовий час ...	84
С. А. Макаров, В. В. Захарченко, В. О. Лебедєв. Інноваційні підходи в організації та мотивації до самостійної роботи курсантів	92

ІНФОРМАЦІЯ

Методичний кабінет навчального відділу університету представляє	96
Наші автори.....	97